Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Església parroquial de Sant Miquel de Castelltallat

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Demarcació de Castelltallat
Emplaçament	Carretera BV-3003 i continuar per subsegüent pista fins uns 4 km.
Alçada:	876

Coordenades:

Latitud:	41.79365
Longitud:	1.63298
UTM Est (X):	386420
UTM Nord (Y):	4627769

Classificació

Número de fitxa	08229 - 304
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Gòtic Medieval Neoclàssic Barroc Contemporani
Segle	XIV-XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	Sí: IPA 17126
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Vic
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dc., 19/07/2017 - 02:00

Descripció

Església parroquial situada al nucli de Castelltallat, dalt d'un turó i al costat de l'antic castell del mateix nom. És una construcció d'origen medieval modificada en diferents etapes però bàsicament a principis del segle XVIII, quan adoptà un aire neoclàssic. Consta d'una nau central amb capelles laterals a l'esquerra (costat nord). En la reconstrucció es van utilitzar les pedres del castell, ja derruït. Exteriorment és un edifici molt auster, pràcticament sense elements ornamentals. Està voltada tota ella d'un petit jardí i del cementiri. La portalada, a la façana de migdia, és emmarcada amb columnes i frontó d'estil clàssic. S'hi accedeix per una escalinata. A l'angle nord-oest té un campanar en forma de torre de planta quadrada.
L'interior presenta una barreja d'estils: gòtic, neoclàssic i altars barrocs. La nau és coberta amb volta apuntada. Als peus té un petit cor. El presbiteri, lleugerament sobrealçat, queda diferenciat de la nau. Al costat nord hi trobem tres capelles laterals cobertes amb volta de creueria; algunes rematades amb interessants claus de volta. La primera capella està dedicada al Roser i la segona al Sant Crist. Tot i que són d'èpoques diferents, interiorment mantenen una unitat. Els murs interiors han estat pintats en l'última restauració amb tons clars. Integrada en el mateix cos de la nau i les capelles laterals hi trobem, en un angle, la sagristia. A l'església es conserven tres retaules barrocs: el major, dedicat a Sant Miquel Arcàngel (de principis del segle XVII) i, a les capelles laterals, el del Roser (amb elements del segle XVII i XIX) i el del Sant Crist (del 1703). A la façana de migdia hi ha encastada una capelleta simple, de l'any 1691, composta per un arc amb dues imatges (sant Isidre i sant Antoni Abat). Als peus de la nau es conserva també una interessant pica baptismal de forma octogonal, protegida dins d'una capelleta coberta amb cúpula en forma de petxina.

Observacions:

Al paviment de la nau hi ha dues tombes d'antics rectors. Una amb la següent inscripció: IC JACET R. PETRUS PORTUSACH RECTOR HV=IVS ECCLAE OBIT DIE 13 JANNUARII ANII 1792.
L'altra té una inscripció de l'any 1850 de difícil lectura.
Actualment el cementiri és al costat nord-oest de l'església, però al costat de llevant es conserven restes de làpides i sepulcres antics, alguns possiblement medievals.

Història

Aquesta església, situada als peus del castell de Castelltallat, es troba documentada des de l'any 1031. Abans de 1154 ja consta com a parròquia, funció que ha mantingut fins a l'actualitat. De possible datació medieval es conserven algunes esteles funeràries situades a l'exterior del temple. Segons una hipòtesi proposada per l'estudiós Josep Bastardas, entorn de 1130 el castell i el nucli de Castelltallat, així com altres llocs de la serra de Castelltallat dominades pels Cardona, van estar entrar sota l'òrbita de l'orde del Temple, que en va mantenir més o menys el control fins a la seva dissolució, a principis del segle XIV.
De l'església romànica originària no se n'aprecien restes, i posteriorment ha sofert diverses modificacions entre els segles XV i XVIII. A l'any 1582 s'hi afegí la capella del Roser, encarregada a un mestre d'obres occità anomenat Frances Castell. El 1677 l'església es torna a engrandir amb la capella del Sant Crist, a continuació de l'anterior i construïda pels mestres d'obres Francesc Artigues i Joan Bonet, també occitants. Al segle XVIII s'hi tornen a fer reformes, i al XIX es completen les obres tot adquirint l'aspecte actual. El rectorologi de la parròquia és conegut des de 1567, quan era rector Lluc Closa. De 1972 a 1994 ho va ser el popular mossèn Josep M. Riubrogent. L'any 2002 es va portar a terme una restauració interior de l'església i del retaule major.

Bibliografia

BASTARDAS, Josep (2014). De les terres de Domenic als termes de Castelltallat, Fals i Camps. Una visió històrica sobre els dominis senyorials d'aquest territori des de l'època carolíngia fins a l'època moderna (ss. X-XVI). Treball inèdit.
BENET, Albert; DUOCASTELLA, Anna M. (1988). "Sant Mateu de Bages", Història del Bages, Manresa, Parcir Edicions Selectes, p. 416.
Web Ajuntament de Sant Mateu de Bages (llocs d'interès, Castelltallat):
http://www.santmateudebages.cat/index.php?tipus=5&info=521&menu=129&cat…